Zvyšování povìdomí veøejnosti o biodiverzitì v nepøírodních biotopech Èeské republiky

Hlavní cíl projektuHlavním cílem projektu je prostøednictvím tzv. stezek do mobilu (využívají ke zprostøedkování informací tzv. QR kódy) a mapových aplikací zvýšit povìdomí laické i odborné veøejnosti o významu nepøírodních biotopù pro ochranu druhové rozmanitosti a pro ekologickou stabilitu krajiny. Do nepøírodních biotopù zahrnujeme takové biotopy, které jsou velmi silnì ovlivnìny èinností èlovìka. V pøípadì našeho projektu se jedná o tìžebny surovin, výsypky a odkalištì.Vìtšina lidí pocitovì vnímá nepøírodní biotopy, jako krajinu, ve které toho moc nežije. Nicménì vìdecké výzkumy z posledního desetiletí ukazují, že právì v tìchto oblastech jsou z hlediska ochrany biologické rozmanitosti druhù velmi významným útoèištìm. V døíve realizovaných výzkumech bylo v nepøírodních biotopech pozorováno celkem 160 druhù motýlù, 148 druhù broukù z èeledi støevlíkovitých, 18 druhù obojživelníkù 8 druhù plazù èi 213 druhù ptákù. Relativnì vysoký poèet nalezených druhù je uveden v pøíslušných Èervených seznamech ohrožených druhù Èeské republiky nebo patøí mezi zvláštì chránìné organismy. Nepøírodní biotopy mají v mnoha pøípadech rovnìž vysokou kulturnì estetickou hodnotu jako krajinné dominanty i jako pøipomínky hornické minulosti mìst a obcí. Význam nepøírodních biotopù spoèívá rovnìž v tom, že na nich èasto panují specifické podmínky, vyhovující úzce specializovaným druhùm. Proto se na tìchto lokalitách dají èasto nalézt unikátní spoleèenstva.V rámci projektu provádíme monitoring biodiverzity na 31 lokalitách v 8 krajích Èeské republiky. V lokalitách vzniknou tzv. stezky do mobilu. Stezky pøedstaví návštìvníkùm jednotlivé lokality. Turisté i místní obyvatelé se seznámí s informacemi o historii tìžby nerostných surovin, o novì vzniklých biotopech a o nejvýznamnìjších ohrožených a zvláštì chránìných druzích makroskopických hub, planì rostoucích rostlin a volnì žijících živoèichù.V 6 vybraných nepøírodních biotopech ve Zlínském kraji – Tìžebna hlíny a štìrkopísku Boršice, Tìžebna cihláøské hlíny Havøice, Kamenolom Žlutava, Kamenolom Chvalèov, Tìžebna písku Spytihnìv a Tìžebna písku Polešovice – byly podle pøedem stanovených metodik provedeny biologické a ekologické prùzkumy makroskopických hub, cévnatých rostlin, pavoukovcù z øádu pancíøníkù, blanokøídlých mravencovitých, blanokøídlých žahadlových, støevlíkovitých broukù, motýlù a mìkkýšù, obojživelníkù, plazù, ptákù a savcù. Ke všem skupinám organismù byly zpracovány podrobné zprávy zahrnující i zhodnocení stavu biotopù, spoleèenstev a ekosystémù v tìžebnách nerostných surovin. Pøítomnost ohrožených druhù hub, rostlin a živoèichù evidovaných v pøíslušných Èervený seznamech ÈR a druhù zvláštì chránìných podle zákona è. 114/1992 Sb. a vyhlášky è. 395/1992 Sb. byla zaznamenána do nálezových tabulek AOPK ÈR. Byly rovnìž zpracovány ekologické a krajináøské prùzkumy a geologická charakteristika tìchto vybraných nepøírodních biotopù ve Zlínském kraji.Více informací naleznete v pøiloženém dokumentu. V dalších 25 nepøírodních biotopech nacházejících se v Jihoèeském, Jihomoravském, Karlovarském, Olomouckém, Plzeòském, Støedoèeském a Ústeckém kraji byly dokonèeny doplòkové biologické a ekologické prùzkumy spojené s poøizováním fotografické dokumentace. Tento doplòkový monitoring potvrdil pøítomnost velkého poètu ohrožených druhù organismù z Èervených seznamù ÈR i druhù zvláštì chránìných vyhláškou è. 114/1992 Sb., které v narušeném prostøedí tìžeben nerostných surovin nacházejí optimální podmínky k životu i k rozmnožování.Více informací naleznete v pøiloženém dokumentu. Postupnì byly v 31 nepøírodních biotopech instalovány nauèné stezky s QR kódy do mobilu.V prùbìhu roku 2016 byl ve spolupráci s produkèní firmou Orbis Pictures film, s.r.o. a s veøejnoprávní Èeskou televizí natoèen a vyroben populárnì nauèný dokumentární film o nepøírodních biotopech v ÈR (délka filmu 50 minut) a tøi videospoty (délka jednoho videospotu 3 minuty) o tøech nepøírodních biotopech s nauènými stezkami s QR kódy do mobilu. Natoèeny byly nepøírodní biotopy v 7 krajích ÈR. Dokumentární film bude odvysílán v programu Èeské televize ve tøetím ètvrtletí roku 2017. PublicitaV prùbìhu projektu bude natoèen dokumentární film o nepøírodních biotopech. Film bude pøedstaven na Ekofestivalu. Souèasnì s filmem vznikla i putovní výstava, která je postupnì umís•ovaná ve mìstech Èeské republiky. Problematika nepøírodních biotopù i projekt a jeho cíle byly s využitím roll-up panelù prezentovány na mezinárodním veletrhu REGIONTOUR Brno, který se uskuteènil ve dnech 14. – 17. ledna 2016. Více informací naleznete v pøiloženém dokumentu. Základní informace o projektuNázev: Zvyšování povìdomí veøejnosti o biodiverzitì v nepøírodních biotopech Èeské republiky Realizace: leden 2015 až duben 2016, Realizace projektu byla prodloužena. Projekt byl ukonèen ke 30. 4. 2017.Pøíjemce projektu: Ústav pro ekopolitiku, o.p.s. www.ekopolitika.cz Kontaktní osoba: Mgr. Tomáš Gremlica Email: tomas.gremlica@ekopolitika.czPartneøi projektu:Taggmanager, o.s. - www.taggmanager.cz, www.dohaje.cz; VIS Bílé Karpaty, o.p.s. - http://www.bilekarpaty.cz Podpoøeno grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska.